

Строїч Вікторія Володимирівна,
студентка 5 курсу факультету № 2
НАВС; *Науковий керівник:* Хохліна О.
П.,
професор кафедри психології та педагогіки
факультету № 2 НАВС, доктор
психологічних наук, професор

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРЕСІВ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ

Нинішні пріоритети державної політики в галузі освіти передбачають підвищення особистісної активності студентської молоді, здатної до саморозвитку та самореалізації, тому формування стійких і глибоких інтересів у майбутніх фахівців є завданням першочергової важливості. Категорія «інтересу» досліджується багатьма гуманітарними науками: філософією, психологією, педагогікою. Такий багатоаспектний підхід говорить про велике значення і важливу роль інтересу в житті людини.

Теорія інтересу в психології та педагогіці розглядається в працях низки науковців: Б.Г. Ананьєва, М.Ф. Беляєва, Л.І. Божович, А.К. Маркової, С.Л. Рубінштейна, В.Н. Мясіщева, М.М. Цветкова та ін. Цій проблемі також присвячені дослідження А.П. Архіпова, Ю.К. Кабанського, В.Б. Бондаревського, А.А. Льовіна, В.М. Максимової, Ф.К. Савиної, Г.І. Щукіної та ін.

На теоретичному етапі вивчення праць Н.Ф. Добриніна, О.Г. Ковальова, Т. Рибо, С.Л. Рубінштейна та ін., показало, що інтереси особистості належать до усвідомлених спонук активності, тобто мотивів, і визначаються як специфічна форма прояву пізнавальної потреби, що забезпечує спрямованість особистості на усвідомлення цілей діяльності і тим самим сприяє в орієнтуванні особистості в навколишній дійсності [3, с.512]; інтерес - специфічне відношення особистості до об'єкта, яке викликане усвідомленням його значення й емоційною привабливістю (О.Г. Ковальов); вибіркова спрямованість людини, її уваги (Т. Рибо, Н.Ф. Добринін), її думок, помислів (С.Л. Рубінштейн) [4, с. 366].

Інтереси мають істотне значення в житті і діяльності людини. Повноту і щастя життя людина відчуває тоді, коли у неї

є інтереси. Поряд з потребами інтереси спонукають до діяльності, активізують особистість. Робота, якщо вона відповідає інтересам, здійснюється легко і продуктивно, людина в такому випадку насолоджується працею як грою фізичних та інтелектуальних сил. Інтереси є центральною ланкою механізму соціальної детермінації діяльності людей, бо саме з їх допомогою і через них об'єктивне переводиться в суб'єктивне і завдяки ним формується специфічний соціальний суб'єкт зі своїми прагненнями, цілями та очікуваннями. Інтерес - це не вроджена якість, а результат формування особистості. У свою чергу, формування інтересу - це не замкнутий на собі автономний процес. Воно обумовлено соціальним оточенням, сферою і характером діяльності не тільки самої людини, але і людей, що її оточують, процесами навчання і виховання, що мають особливі прийоми збудження інтересів колективом, активності самої особистості, її позиції і її роллю в структурі діяльності колективу [2].

На емпіричному етапі дослідження були використані методика «Карта інтересів» А. Голомшток в модифікації Г. Резапкіної; методика «Структура інтересів» В. Хеннінга [1, с.389]. Для аналізу емпіричних даних були застосовані методи кількісної й якісної обробки. Дослідженням було охоплено 25 студентів четвертого курсу факультету №2 Національної академії внутрішніх справ, які навчаються за напрямом підготовки «Психологія».

У результаті проведеного емпіричного дослідження за допомогою методики Голомшток виявлено, що досліджувані найбільшою мірою мають інтерес до хімії та біології, підприємництва та домогосподарства, спорту та воєнної справи. Досліджуваних, яких цікавить природнича сфера (хімія-біологія), характеризує інтерес до живої природи та навколишнього середовища, процесів побудови й перетворення речовин. Осіб, в яких виявлено інтерес до підприємництва-домогосподарства, цікавлять технології виробництва, економічні процеси; їх характеризує прагнення знаходити і використовувати ідеї, утілювати їх у конкретні проекти. Студентів, яких цікавить спорт (танці, фізичне виховання, гімнастика, спортивні ігри тощо), характеризує прагнення

навчитися володіти своїми рухами, тілом. Серед досліджуваних зовсім не виявлено тих, хто цікавиться фізикою, математикою, географією та геологією. Отримані результати, враховуючи напрям підготовки студентів (психологія) на завершальному етапі, є адекватними та досить прогнозованими.

Результати вивчення інтересів студентів за допомогою методики В. Хеннінга в цілому підтверджують та доповнюють попередні дані. Так, виявлено, що студенти найбільше цікавляться психологією, біологією та спортом. А не цікавлять їх мораль, філософія, політика, економіка, фізика, класична музика, хореографія та подорожі.

Таким чином, результати дослідження доповнюють психологічні знання щодо спрямованості особистості та конкретно інтересів майбутнього психолога. Здобуті результати дослідження мають не лише наукове, а й практичне значення: незважаючи на єдність мети професійної освіти для всіх студентів, слід враховувати наявність особливостей їх інтересів тому, що розумова, психічна діяльність студентів під впливом інтересів набуває більш зосередженого, цілеспрямованого характеру. Інтереси є важливим стимулом розумової діяльності студентів у засвоєнні знань, умінь, навичок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Елисеєв О.П. Практикум по психологии личности. / О.П. Елисеєв. - СПб.: Питер, 2003. — С. 389-394.
2. Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность / А. Н. Леонтьев. - М. : Мысль, 1977. - 304 с.
3. Маклаков А. Г. Общая психология. / Маклаков А. Г. - СПб.: Питер, 2001. — С. 512.
4. Пологрудова И. С. Теоретические подходы к изучению «познавательного интереса» в психолого-педагогической литературе / И. С. Пологрудова // Молодой ученый. - 2012. - №